

Αναπτυξιακός Νόμος N. 4887/2022

Καθεστώς Ενίσχυσης:

**«Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση
Γεωργικών Προϊόντων - Αλιεία – Υδατοκαλλιέργεια»
(2η προκήρυξη)**

Ιούλιος 2026

Αναπτυξιακός Νόμος

Καθεστώς: Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων - Αλιεία – Υδατοκαλλιέργεια (2η προκήρυξη)

Περιγραφή & Χαρακτηριστικά

Σκοπός: Ενίσχυση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στους τομείς της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων

Συνολικός προϋπολογισμός: € 150 εκ.

Περίοδος υποβολής:

03/08/2026 - 30/11/2026

Δικαιούχοι:

- ✓ Εμπορικές εταιρείες, συνεταιρισμοί Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.)
- ✓ Δραστηριότητες πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, εξαιρουμένων της αλιείας, υδατοκαλλιέργειας

Επιλέξιμες δαπάνες

Δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

- **Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού** (κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανήματα και εξοπλισμός, αγορά υφιστάμενων παγίων)
- **Άυλα στοιχεία ενεργητικού** (τεχνολογία, λογισμικό, πιστοποιήσεις)
- **Μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας**

Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες για ΜμΕ
- Μέτρα ενεργειακής απόδοσης
- Συστήματα τηλεθέρμανσης/ τηλεψύξης
- Συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις
- Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜμΕ

Μορφές Ενίσχυσης

- Φορ. Απαλλαγή
- Επιχορήγηση*
- Leasing
- Επιδότηση κόστους απασχόλησης

Ένταση ενίσχυσης 15% - 75%**

Δυνατότητα συνδυασμού ενισχύσεων

Ελάχιστο ύψος επένδυσης***:

€ 100 χιλ.
(πολύ μικρές)

€ 1 εκ.
(μεγάλες)

€ 50 χιλ.
(ειδικές περιπτώσεις) ****

Μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο:

€ 20 εκ.
Σε επίπεδο επιχείρησης

€ 50 εκ.
Σε επίπεδο ομίλου

Προϋποθέσεις Ένταξης

- **Συμβατότητα επένδυσης:** Μέγεθος επιχείρησης, βιωσιμότητα, επιλεξιμότητα φορέα (ΚΑΔ), ωριμότητα έργου
- **Ολοκληρωμένος χαρακτήρας αρχικής επένδυσης** των υποβληθέντων επενδυτικών σχεδίων
- **Χαρακτήρας Κινήτρου:** Η αίτηση υπαγωγής πρέπει να υποβληθεί **πριν από την έναρξη εργασιών** του επενδυτικού σχεδίου
- **Χρηματοδοτικό σχήμα:** τουλάχιστον **25%** ίδια Κεφάλαια ή εξωτερική χρηματοδότηση
- **Ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία:** 50 βαθμοί και IRR >0

*: Δύναται να ληφθεί από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, **: Βάσει ΧΠΕ, μεγέθους της επιχείρησης, είδους ενίσχυσης, ***: Δύναται να μεταβληθεί βάσει του μεγέθους και του είδους της επιχείρησης, ****: Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.), Ατομικές επιχειρήσεις

Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

Το καθεστώς ενισχύει επενδυτικά σχέδια που καλύπτουν **το σύνολο της αγροδιατροφικής αλυσίδας**, από την πρωτογενή γεωργική παραγωγή έως τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, καθώς και καθετοποιημένες επενδύσεις που συνδυάζουν τα δύο στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

Τομείς Επιχειρηματικότητας

Χαρακτηριστικά Επενδυτικών Σχεδίων

Ενδεικτικά Επενδυτικά Σχέδια

Πρωτογενής Γεωργική Παραγωγή (ΜΜΕ)

- Δημιουργία νέας παραγωγικής μονάδας
- Εκσυγχρονισμός υφιστάμενης μονάδας
- Επέκταση παραγωγικής δυναμικότητας

- Θερμοκηπιακές μονάδες
- Δενδρώδεις καλλιέργειες & αμπελώνες
- Κτηνοτροφικές & πτηνοτροφικές μονάδες

Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων

- Ίδρυση νέας μονάδας μεταποίησης
- Επέκταση υφιστάμενης μονάδας
- Διαφοροποίηση παραγωγής
- Θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας

- Ελαιοτριβεία & τυποποίηση ελαιόλαδου
- Τυροκομεία & γαλακτοκομικές μονάδες
- Μονάδες επεξεργασίας και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων

Καθετοποιημένες Μονάδες

- Πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση (σε γεωργικά και μη Προϊόντα)
- Δύο διακριτές ενότητες
- Ίδια Περιφερειακή Ενότητα

- Παραγωγή & μεταποίηση ελαιόλαδου
- Κτηνοτροφική μονάδα & τυροκομείο
- Παραγωγή, τυποποίηση & συσκευασία αγροτικών προϊόντων

Όρια ενίσχυσης

Είδος & Ένταση Ενίσχυσης βάσει ΧΠΕ		Ποσοστά ενίσχυσης			Προϋποθέσεις αξιοποίησης ενισχύσεων
		(Πολύ) Μικρές	Μεσαίες	Μεγάλες	
Φορολογική απαλλαγή	➤	100%	80%	80%	Μέγιστη ένταση ενίσχυσης: Βάσει ΧΠΕ 2024 - 2027 Για επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες έως € 50 εκ. οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης προσαυξάνονται κατά: ❖ 10% για μεσαίες επιχειρήσεις ❖ 20% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 75%)
Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης	➤	100%	80%	80%	
Επιδότηση του κόστους απασχόλησης	➤	100%	80%	80%	
Επιχορήγηση	➤	80%	80%	-	
Παροχή Δανείων από το Ταμείο Εγγ. DeLFI GF	➤	✓	✓	-	
Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων (90% - 100% του ΧΠΕ) χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε: - Ορεινές περιοχές - Νησιωτικές περιοχές με πληθυσμό <3.100 κατοίκων - Περιοχές που βρίσκονται <30 χλμ. από τα σύνορα - Περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές - Επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων					
Για τα επενδυτικά σχέδια Πρωτογενούς Γεωργικής Παραγωγής, η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε 50% των επιλέξιμων δαπανών (40% στην Περιφέρεια Αττικής), ενώ δύναται να αυξηθεί έως 60% για επενδύσεις που υλοποιούνται από γεωργούς νεαρής ηλικίας (έως 40 ετών) ή στα μικρά νησιά του Αιγαίου. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης ορίζεται σε € 600.000 ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση.					
					Για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Κρήτης και Δυτικής Μακεδονίας το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης ορίζεται για τις μεγάλες επιχειρήσεις στο 60%, για τις μεσαίες επιχειρήσεις στο 70% και για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στο 75%

Επιλέξιμες δαπάνες

Περιφερειακών Ενισχύσεων

Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού

- i. Κατασκευή, επέκταση και εκσυγχρονισμός κτιριακών εγκαταστάσεων
- ii. Αγορά του συνόλου ή και μέρους υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (ΜμΕ)
- iii. Αγορά, εγκατάσταση ή χρηματοδοτική μίσθωση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων, λοιπού εξοπλισμού και παγολεκάνες*
- iv. Εκσυγχρονισμός ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικές εγκαταστάσεις

Άυλα στοιχεία ενεργητικού

- v. Μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων
- vi. Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων κλπ.

Μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας για 2 έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης

Πρωτογενούς Γεωργικής Παραγωγής

- i. Ισχύουν οι δαπάνες Περιφερειακών ενισχύσεων, πλην των περιπτώσεων (ii), (iv) και (v)
- ii. Στον τομέα της φυτικής γεωργικής παραγωγής οι ενισχυόμενες δαπάνες των γεωργικών ελκυστήρων, των καλλιεργητικών παρελκόμενων μηχανημάτων κλπ., δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το 40% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους

Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις

- i. Συμβουλευτικές υπηρεσίες και επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜμΕ
- ii. Συμμετοχή ΜμΕ σε Εμπορικές Εκθέσεις
- iii. Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜμΕ

Ενεργειακή απόδοση

- iv. Μέτρα ενεργειακής απόδοσης (εξαιρούνται δαπάνες σε κτίρια)
- v. Εγκατάσταση Αποδοτικών Συστημάτων Τηλεθέρμανσης και/ή Τηλεψύξης

Μη επιλέξιμες δαπάνες

- i. Λειτουργικά έξοδα, αγορά επίπλων, σκευών γραφείου (υπό προϋποθέσεις), αγορά επιβατικών αυτοκινήτων, οικοπέδων, γηπέδων, αγροτεμαχίων
- ii. Εισφορά ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων στο εταιρικό κεφάλαιο
- iii. Ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί εκτάσεως στην οποία δεν έχει δικαίωμα χρήσης ο φορέας της επένδυσης
- iv. Αγορά δικαιωμάτων ενίσχυσης, αγορά και τη φύτευση μονοετών φυτών, εργασίες αποστράγγισης, αγορά ζώων, ενσυρμάτωση ή καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής ιδιοκτησίας, συμμόρφωση με τα ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα, κεφάλαιο κίνησης, δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσα στο πλαίσιο των υποχρεωτικών μέτρων της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την προστασία των υδάτων**

Κανονιστικό πλαίσιο και προϋποθέσεις αξιοποίησης

Γενικές κατευθύνσεις

- Το **σύνολο των επενδύσεων** που επιθυμούν να ενταχθούν στον Αναπτυξιακό Νόμο χρειάζεται να ακολουθούν το **ισχύον νομοθετικό πλαίσιο** και τους **κανόνες κρατικών ενισχύσεων** της ΕΕ – Ενωσιακό δίκαιο (ΓΑΚ)

Αρχή «Deggendorf»

- Σχέδια φορέων για τους οποίους **εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης παράνομων και ασυμβίβαστων ενισχύσεων** κατόπιν προηγούμενης απόφασης της ΕΕ, **δεν δύναται να υπαχθούν**

Χαρακτήρας κινήτρου

- Οι **ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου** εφόσον η **έναρξη εργασιών** είναι **μεταγενέστερη** της ημερομηνίας υποβολής της **αίτησης** υπαγωγής

Αρχική επένδυση

- Προαπαιτούμενο** για την χορήγηση της ενίσχυσης αποτελεί η **υλοποίηση αρχικής επένδυσης**, ενδεικτικά: δημιουργία νέας εγκατάστασης, επέκταση υφιστάμενης παραγωγικότητας, διαφοροποίηση παραγωγής, κλπ.

Συνδυασμός χρηματοδότησης

- Επενδυτικά σχέδια μπορούν να **υπαχθούν** και σε **άλλα χρηματοδοτούμενα προγράμματα**, με την προϋπόθεση ότι το **ύψος της ενίσχυσης** δεν ξεπερνά **συγκεκριμένα όρια**, όπως αυτά προβλέπονται βάσει ΓΑΚ

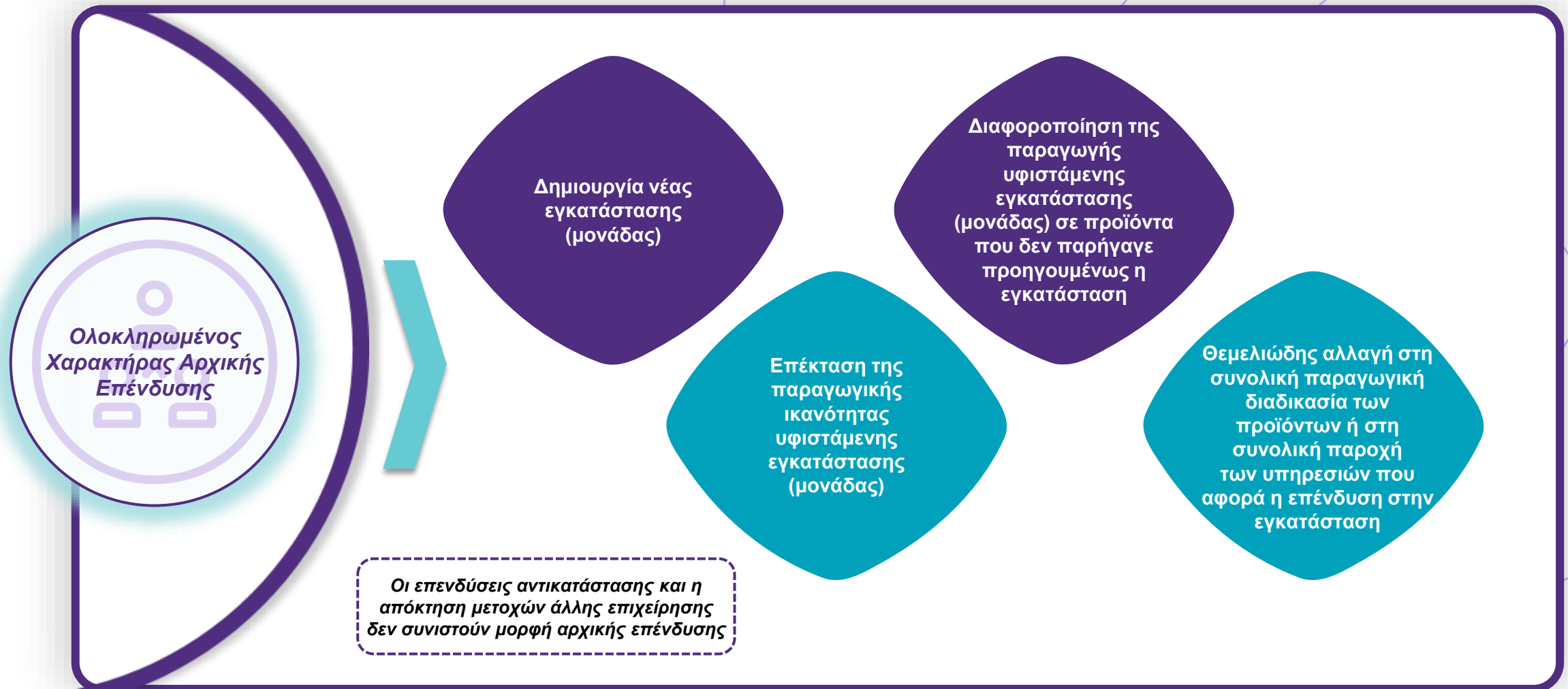

Παράλληλη υποβολή σε καθεστώς

- Υφίσταται η **δυνατότητα για την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου σε περισσότερα του ενός καθεστώτων/ καθεστώ ενισχύσεων** «ήσσονος σημασίας» (de minimis)/ να δανειοδοτηθούν με δάνεια που ενέχουν στοιχεία κρατικής στήριξης, αλλά να μην οδηγούν σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης

Προϋποθέσεις για τις ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα

Κρίσιμες Παράμετροι

Βασικά Στοιχεία

Υποβολή Αίτησης

- Υποβάλλεται αίτηση με παράβολο **0,001 του επιλέξιμου κόστους (ελάχιστο 300€)**
- **Χρηματοδοτικό Σχήμα:**
 - ✓ Ίδια κεφάλαια: Νέες εισφορές, κεφαλαιοποίηση ή ανάλωση φορολογημένων αποθεματικών/κερδών (με δέσμευση 6 ετών)
 - ✓ Εξωτερική χρηματοδότηση: Δάνειο ≥ 3 έτη από πιστωτικά ιδρύματα ή με εγγύηση/συγχρηματοδότηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας

Αξιολόγηση επενδυτικού σχεδίου

- Δεν γίνεται δεκτό επενδυτικό σχέδιο **χωρίς τεκμηρίωση κεφαλαιακής επάρκειας ή θετικό IRR ($IRR > 0$)**
- Η αξιολόγηση **ολοκληρώνεται εντός 90 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων**

Υλοποίηση – Παρακολούθηση

- Η υπαγωγή ανακαλείται αν δεν υλοποιηθεί τουλάχιστον **το 10% του επιλέξιμου κόστους εντός 24 μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης**
- Οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις διαρκούν **6 έτη μετά την ολοκλήρωση και έναρξη λειτουργίας**
- Η επένδυση **πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 3 ετών από τη δημοσίευση της απόφασης**

Δείκτες βαθμολογίας

Κατηγορία βαθμολογίας				
	Ωριμότητα επενδυτικού σχεδίου	Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Φορέα	Αξιολόγηση Βιώσιμης Ανάπτυξης του Φορέα	Αξιολόγηση επενδυτικού σχεδίου
Βαρύτητα	- Άμεση διαθεσιμότητα τόπου εγκατάστασης - Περιβαλλοντική αδειοδότηση - Άδεια εγκατάστασης - Προέγκριση Οικ. Άδειας - Οικοδομική άδεια - Εγκατάσταση σε οργανωμένους χώρους υποδοχής ή οριοθετημένο χώρο	Αξιολόγηση των παρακάτω χρηματοοικονομικών δεικτών: - Γενικής Ρευστότητας - Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους - Διάρθρωσης Κεφαλαίων - Συνολικής ικανότητας δανεισμού - Ταμειακών ροών από βασική λειτουργία	- Παραγωγή/Τυποποίηση Προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ- ΕΠΙΠ: Πιστοποιητικό ή αίτηση χαρακτηρισμού - Παραγωγή βιολογικών προϊόντων - Δείκτης εξωστρέφειας	Αύξηση της Απασχόλησης και ιδίως δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας μετά την υλοποίηση της επένδυσης
	40	25	20	15

Η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει κάθε επενδυτικό σχέδιο ανέρχεται σε 50 βαθμούς

Διαδικασία ένταξης

01

Έλεγχος Επιλεξιμότητας

- Διερεύνηση προϋποθέσεων ένταξης του επενδυτικού σχεδίου
- Διερεύνηση της δυνατότητας υπαγωγής (εξέταση βασικών στοιχείων φορέα υλοποίησης και επενδυτικού σχεδίου)
- Καθορισμός επιλέξιμων δαπανών

02

Υποβολή Αίτησης

- Προετοιμασία επιχειρηματικού σχεδίου
- Υποβολή αίτησης και απαιτούμενων δικαιολογητικών στο Πληροφοριακό Σύστημα Αναπτυξιακών Νόμων (ΠΣ-Αν)

03

Αξιολόγηση επενδυτικού σχεδίου

- Έλεγχος νομιμότητας
- Αξιολόγηση του εύλογου κόστους και έλεγχος δεικτών
- Έλεγχος δεικτών βαθμολογίας
- Ενδεχόμενη επικοινωνία με τον υποψήφιο για διευκρινίσεις ή πρόσθετα στοιχεία.

04

Τελική Έγκριση

- Έκδοση ατομικής απόφασης υπαγωγής από τα αρμόδια όργανα
- Περίληψη της απόφασης υπαγωγής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ»

© 2026 Grant Thornton Greece. All rights reserved.

'Grant Thornton' refers to the brand under which the Grant Thornton member firms provide assurance, tax and advisory services to their clients and/or refers to one or more member firms, as the context requires. Grant Thornton International Ltd (GTIL) and the member firms are not a worldwide partnership. GTIL and each member firm is a separate legal entity. Services are delivered by the member firms. GTIL does not provide services to clients. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.